

Evaluering af Stående Byggepanel

Maj 2023

AMSTERDAM
DATA
COLLECTIVE

where it all adds up.

Indholdsfortegnelse

01	Introduktion	S. 3
02	Hovedindsigter	S. 4
03	Medlemmernes nytte ved Stående Byggepanel	S. 6
04	Medlemmernes bidrag til Stående Byggepanel	S. 14
05	Stående Byggepanel fremadrettet	S. 19
06	Bilag	S. 30

Evalueringen fokuserer på medlemmernes udbytte, bidrag, samt Stående Byggepanels fremtid

Siden 2016 har Stående Byggepanel været et forum for tværfagligt samarbejde og vidensdeling mellem byggeriets organisationer og vidensinstitutioner. Samarbejdet bygger på et fælles ønske om at bidrage til tidlig advarsel, samt afhjælpning og forebyggelse af væsentlige problemer i det byggede miljø.

Det byggede miljø har ændret sig siden etableringen af Stående Byggepanel, og panelet har fået rigere erfaring med samarbejdet. Der er nu behov for at evaluere foreløbige erfaringer med henblik på at kortlægge en ny strategisk retning for panelet.

For at afdække medlemmernes foreløbige udbytte af og bidrag til Stående Byggepanel samt den fremtid, de ser for Stående Byggepanel, har formandskabet i samarbejde med Amsterdam Data Collective (ADC) gennemført en spørgeundersøgelse blandt medlemmerne i foråret 2023. For at uddybe indsigterne yderligere har ADC efterfølgende gennemført fire interviews blandt panelets medlemmer.

I denne rapport præsenterer vi hovedkonklusionerne fra spørge- og interviewundersøgelserne gennem følgende tematikker:

1. Udbytte af Stående Byggepanel
2. Bidrag til Stående Byggepanel
3. Stående Byggepanel fremadrettet

Hovedkonklusioner

Fortroligheden i panelet bør skærpes

Medlemmerne fortæller, at fortrolighedsniveauet i Stående Byggepanel bør øges. Et lavt fortrolighedsniveau kan medføre, at medlemmer afholder sig fra at italesætte vigtige emner af frygt for, at medier og andre aktører udnytter denne viden, før panelets medlemmer selv har haft mulighed for at formidle deres position via deres egne kommunikationskanaler.

Der skal skabes konsensus om panelets organisering og administration

Til trods for uenighed om, hvorvidt panelet bør omdannes til et "hvilende" panel, fremhæver et flertal af medlemmerne, at der er behov for at diskutere sekretariatets hovedfunktion fremadrettet. Et flertal af medlemmerne ser eksempelvis gerne, at der fokuseres mindre på kommunikation og formidling til fordel for tidlig varsling.

Formålet med panelet skal præciseres

Medlemmerne udtrykker et behov for, at formålet med panelet udpensles, og at dets hovedopgave bliver tydeligere. Medlemmerne har især et ønske om, at formålet med Stående Byggepanel bør fokuseres på "early warning" af systemiske svigt, mangler, fejl og skader i byggeriet, fremfor at forbedre byggeriets omdømme.

Ikke alle typer organisationer bør være medlem af panelet

Panelmedlemmerne bør begrænses til byggeriets generelle interesseorganisationer, universiteter og andre vidensorganisationer. Medlemmerne fremhæver, at materialespecifikke leverandører og producenter kan inviteres lejlighedsvist, når der ses en direkte relevans, men ikke bør være faste medlemmer.

Medlemmernes udbytte af Stående Byggepanel

Indsigt i tidlig varsling er den største motivation for medlemskab

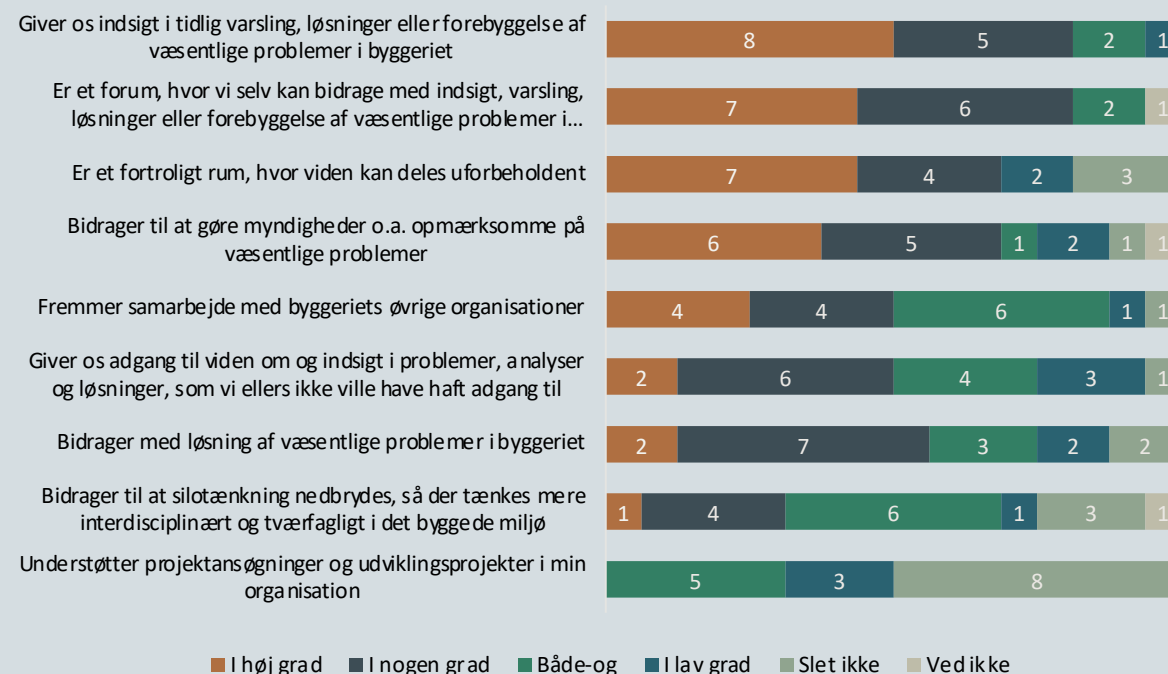
Surveydeltagerne angiver, at den primære motivation for deres medlemskab hos Stående Byggepanel er tidlig varsling, løsninger eller forebyggelse af væsentlige problemer. Herudover påskønner deltagerne, at Stående Byggepanel er et forum, hvor de selv kan varsle om problemer, samt bidrage med indsigter og løsninger på dem – og uforbeholdent kan udveksle viden i fortrolighed.

Deltagerne mener, at adgang til viden, løsninger af væsentlige problemer samt nedbrydning af siloer i nogen grad er vigtige årsager til deres medlemskab.

Andre årsager til medlemskab, som værdsættes af deltagerne, inkluderer samarbejde og varsling til myndigheder.

Understøttelse af projektansøgninger og udviklingsprojekter er nævnt som den mindst vigtige årsag til at være medlem af Stående Byggepanel.

Hvad er de vigtigste årsager til at din organisation er medlem af Stående Byggepanel? Stående Byggepanel...

Andre årsager:

”At vi i fællesskab kan bidrage til både at sikre anvendelse af den alment tekniske fælleseje, at modvirke store fremtidige skader og skandaler, og samtidigt fremme den nødvendige innovation.”

”Et ønske om, at byggeriets parter vil samarbejde og vidensdele for at ændre kulturen, og dermed fjerne de mange fejl og mangler i byggeriet.”

”For at undgå en ny MgO-sag.”

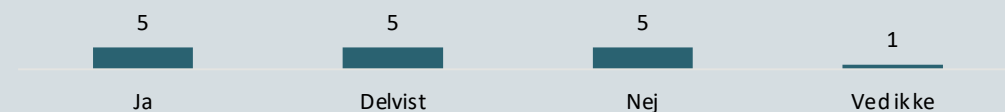
Stående Byggepanel giver indsigt i væsentlige problemer og erfaringer

Da Stående Byggepanel blev etableret, var der en langsigtet målsætning om en generel forbedring af byggeriets omdømme. Siden da har det byggede miljø imidlertid ændret sig, og surveydeltagerne er ikke enige om, hvorvidt det stadigvæk bør være en langsigtet målsætning. Fem har svaret, at det fortsat er en langsigtet målsætning, fem mener, at det bør være delvist centralt, og fem mener, at det ikke er en langsigtet målsætning for Stående Byggepanel.

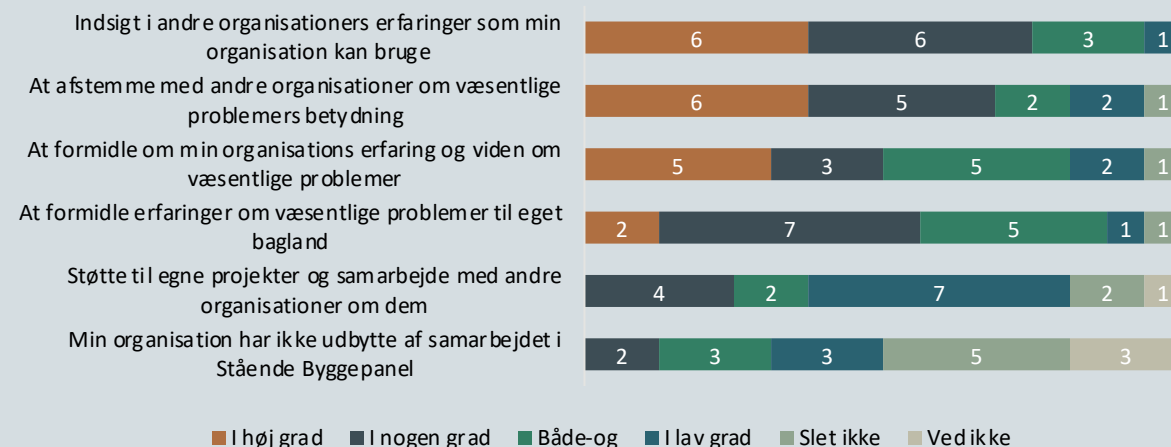
Til gengæld er der mere enighed om, hvad der er det vigtigste udbytte af samarbejdet med Stående Byggepanel: Muligheden for at afstemme problemer med andre organisationer, samt at kunne udveksle erfaringer. Formidling af erfaringer om væsentlige problemer til eget bagland ses i nogen grad for at være vigtigt. Støtte og samarbejde omkring egne projekter er kun i lav grad eller slet ikke vigtigt.

Når deltagerne spørges ind til, om de oplever andet udbytte af deres medlemskab, fremhæver enkelte, at deres netværk udbygges. Dog er der også bekymringer og udfordringer omkring fortrolighedsniveauet, som opleves at være for lavt. Tre deltagere fremhæver herudover, at panelet blevet for administrativt tungt, omfattende, og mangler fokus på "early warning".

Ser du det som en central målsætning, at Stående Byggepanel skal bidrage til at forbedre byggeriets omdømme?

Hvad er de vigtigste udbytter af samarbejdet i Stående Byggepanel for dig/din organisation?

Oplever du / din organisation andet udbytte af samarbejdet i Stående Byggepanel?

"Det er blevet administrativt tungt med fokus på planlægning og lange referater. Spontaniteten og mulighed for at drøfte emner i plenum er væk."

"Der er en tendens til at lede efter de mindste indikationer, som kan få det ud af proportioner."

"Udvider kontaktnettet og artikeludbygning."

Stående Byggepanel har en unik rolle som et forum for tidlig advarsel

Selvom surveydeltagerne nævner andre fora, der bidrager til at løse væsentlige problemer i byggeriet, så anser de Stående Byggepanel for at have en unik kombination af medlemmer og fokus på "early warning". Der findes mange andre vidensdelings- og formidlingsfora, men ingen, der har beslutningstagere i sit panel, og som har "early warning" som fokus.

Nogle interviewpersoner forholder sig åbne for, at panelet kunne anvendes til flere funktioner – eksempelvis til at adressere konkrete udfordringer i byggeriet, som ikke nødvendigvis har noget med tidlig varsel at gøre, men hvor panelet kunne indtage en rådgivende rolle. En anden interviewperson foretrækker derimod, at panelets formål skærpes og fokuseres på tidlig varsel.

"Det kunne også være en mulighed, at panelet kan have en vejledende funktion for andre aktører, f.eks. styrelser og/eller myndigheder. Problemerne, som panelet drøfter, behøver ikke nødvendigvis, at være noget, der skaber fare eller risiko - det kunne også bare være, at man så en tendens i byggeriet, som man gerne vil drøfte i panelet."

"Oprindeligt adskilte Stående Byggepanel sig ved, at det var direktørerne i organisationerne, der var medlem. Altså at man er på det høje beslutningsniveau, så panelet kan handle akut. Andre fora handler om vidensdeling og formidlingsformer, og involverer ikke nødvendigvis beslutningstagere."

"Stående Byggepanel er det eneste sted, hvor man har lige præcis denne her sammensætning af interesser og interessenter, og så er formålet også meget unikt. Der er rigtig mange andre fora, der taler om cirkulær økonomi, byggeskader og så videre. Men lige det med "early warning", det synes jeg alligevel er noget unikt."

"Der er kommet mange medlemmer som er passive og som ikke bidrager med noget selv i forhold til "early warning"

Problemer i byggeriet identificeres bedst via medlemmer og data

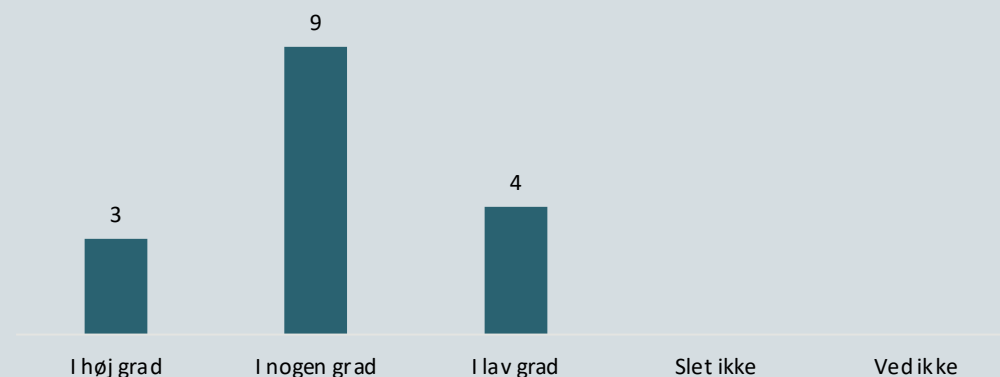
Deltagerne vurderer, at Stående Byggepanel til en vis grad formår at samle op og fokusere på væsentlige problemer og generelle systemiske fejl på tværs af byggeriet. Tre deltagere mener, at dette er tilfældet i høj grad, mens ni mener, at det er tilfældet i nogen grad. Fire deltagere mener dog, at Stående Byggepanel i lav grad formår at fokusere på væsentlige problemer og fejl i byggeriet. Ingen har svaret, at Stående Byggepanel slet ikke samler op og fokuserer på væsentlige problemer og fejl i byggeriet.

Næsten alle deltagere er enige om, at væsentlige problemer identificeres bedst ved, at andre panelmedlemmer fremhæver potentielle problemer, samt når konkret data understøtter identifikationen af svigt, mangler, fejl og skader. Hertil fremhæver et mindre antal, at problemer også identificeres bedst, når et flertal af medlemmerne er enige om problemet.

Whistlebloweradgang fremhæves også af enkelte deltagere som en værdifuld kanal. Whistlebloweradgangen vil sige, at et medlem informerer om et problem til sekretariatet, som herefter videreformidler til resten af panelet.

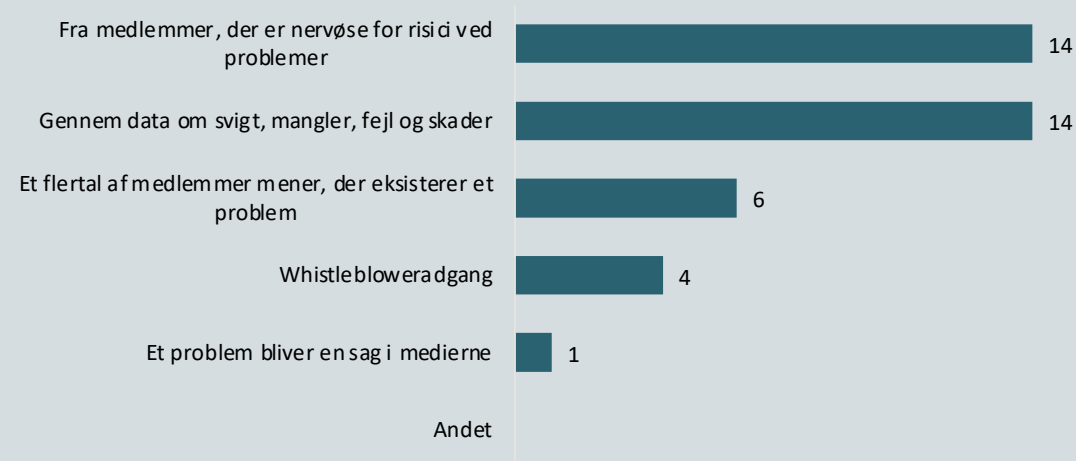
Blot ét medlem har svaret, at problemer bedst identificeres ved, at det bliver fremhævet i medierne.

I hvor høj grad formår Stående Byggepanel at samle op og fokusere på væsentlige problemer og generelle systemiske fejl på tværs af byggeriet?

Hvordan identificeres væsentlige problemer bedst i dag i Stående Byggepanel?

(Bemærk venligst at du kan vælge flere svarmuligheder)

Væsentlige problemer i byggeriet løses også i andre fora end Stående Byggepanel

12 ud af de 16 deltagere mener, at byggeriets væsentlige problemer også løses i andre fora end Stående Byggepanel. Én er uenig, og tre er i tvivl.

I de åbne besvarelser fremhæver deltagerne andre fora under andre fonde, styrelser og private organisationer, som fremgår af listen til højre. Udover de konkrete organisationer vist til højre, fremhæver deltagerne, at væsentlige problemer i byggeriet også løses via formelle og uformelle netværksgrupper, forsknings- og udviklingsprojekter, forskningsinstitutioner og private virksomheder.

Grundet de mange andre grupper, fora og organisationer, hvor byggeriets aktører mødes, fremhæver enkelte medlemmer, at såfremt Stående Byggepanel gerne vil forblive et vigtigt forum, er det vigtigt, at det aktivt forsøger at adskille sig fra de øvrige grupper.

Løses byggeriets væsentlige problemer i andre fora end via Stående Byggepanel?

Nævn gerne hvor og/eller hvilke fora:

- ✕ GTS-institutter
- ✕ Bolig- og Planstyrelsen
- ✕ Statens Byggeforskningsinstitut (SBI)
- ✕ BYG-ERFA
- ✕ Værdibyg (Lean Construction-DK)
- ✕ Realdania
- ✕ Grundejernes Investeringsfond (GI)
- ✕ ConTech-Lab
- ✕ Teknologisk Institut
- ✕ Byggeskadefonden
- ✕ Bygherreforeningen (Strateginetværket for bæredygtigt byggeri)

Fortroligheden i Stående Byggepanel kan øges ved at ændre medlemssammensætning

Fem medlemmer af Stående Byggepanel vurderer, at graden af fortrolighed er tilstrækkelig. Seks mener, at det er delvist tilstrækkelig, mens fire ikke mener, at fortroligheden er høj nok.

Under interviewene med medlemmerne fremhævede flere, at fortroligheden i Stående Byggepanel er under pres. Presset er en konsekvens af, at panelmedlemmet inkluderer virksomheder, der har klare økonomiske interesser i at være medlem. Fortroligheden i panelet bliver især udfordret af brancheorganisationer, producenter og materialspecifikke interesseorganisationer, der udvikler eller sælger produkter.

Herudover forklarede deltagerne, at der i panelet er kommet et fokus på at eksternt kommunikere beslutninger og indsigter, som blev udviklet i Stående Byggepanel. Deltagerne fremhæver, at dette kommunikationsfokus afskrækker medlemmer fra at tale åbent om problematikker i frygt for, at denne information bliver lækket til andre organisationer og medier. Det er vigtigt, at gruppen har tid til at uforstyrret diskutere og drøfte sager internt, før de for eksempel offentliggøres på nettet eller kommunikeres bredere ud.

Oplever du / din organisation, at graden af fortrolighed i Stående Byggepanel er høj nok?

Medlemmerne fortæller:

“Panelet skal i højere grad være et fortroligt rum og referaterne bør ikke deles på websitet.”

“Ved at give adgang til producenter, der har en klar økonomisk interesse, er muligheden for fortrolighed helt væk.”

“Som det er nu, er det måske lidt for stort forstået på den måde at fra vores perspektiv, så er det super vigtigt, at vi har et fortroligt rum.”

“Jeg synes blandt dem, som er der, er der en høj grad af fortrolighed, men den er også meget, meget nødvendig, og jeg synes at den kan blive bedre.”

“Hvis man er utryk omkring håndteringen af de oplysninger man kommer med, så er det nemmere at tie stille end at løbe en risiko.”

Organiseringen og medlemssammensætningen af panelet bør fokuseres

Ifølge de interviewede medlemmer har Stående Byggepanels nuværende størrelse en u hensigtsmæssig effekt på panelets mulighed for at træffe beslutninger og diskutere emner. Herudover fremhæver medlemmerne, at hvis gruppen vokser sig for stor, vil det have en negativ effekt på "early warning", fortroligheden, og agiliteten i panelet. Interviewdeltagerne var alle enige om, at materialespecifikke producenter og leverandører ikke bør være faste medlemmer af panelet. I stedet kan disse inviteres i konkrete tilfælde og enkeltsager, hvis de kan bidrage til at finde systemiske fejl eller hjælpe med akutte problemer, der omhandler specifikke materialer.

Blandt de interviewede medlemmer er der delvist uenighed om, hvordan organiseringen og administrationen af panelet opleves. Én er tilfreds med den nuværende organisering og mener, at konstellationen med formand, sekretariat og et planlægningsudvalg er værdiskabende for panelets arbejde. Det fremhæves, at det er nyttigt at have struktur i form af dagsordener og referater, men at den nuværende struktur ikke desto mindre alligevel bør ændres for at undgå unødvendige møder og tidsspild. Interviewdeltagerne fremhæver derudover, at de administrative funktioner i panelet har vokset sig for stort med unødvendige møder og opgaver, der ikke er centrale for panelets oprindelige formål.

"Der har været en tilbøjelighed til, at sekretariatet indkalder til møder, hvor programmet fyldes op med en masse indlæg og oplæg, der er overflødige, fordi det hovedsageligt er kendt viden. Og der findes så mange andre fora, hvor vi allerede deler den viden."

"Stående Byggepanel bør ikke have producenter i medlemsgruppen, fordi fortroligheden kan blive kompromitteret, hvis der sidder specifikke producenter eller brancheforeninger for specifikke byggematerialer. Dog skal der være mulighed for, at man kan invitere dem til at deltage i enkelte møder, når det er relevant."

"Man ønsker at formidle mere og mere fra gruppen. Der sidder nu flere kommunikationsfolk, som ønsker at formidle al den her viden, der fremkommer i panelet, men det har en negativ effekt på fortroligheden, som faktisk var hele ideen med at lave det Stående Byggepanel"

"Panelet skal ikke være beslutningstagere som sådan. Vi skal jo ikke træffe beslutninger eller lave afgørelser, men jeg synes ikke der er noget ved strukturen og organiseringen, der forhindrer, at vi kan diskutere de ting, vi gerne vil diskutere."

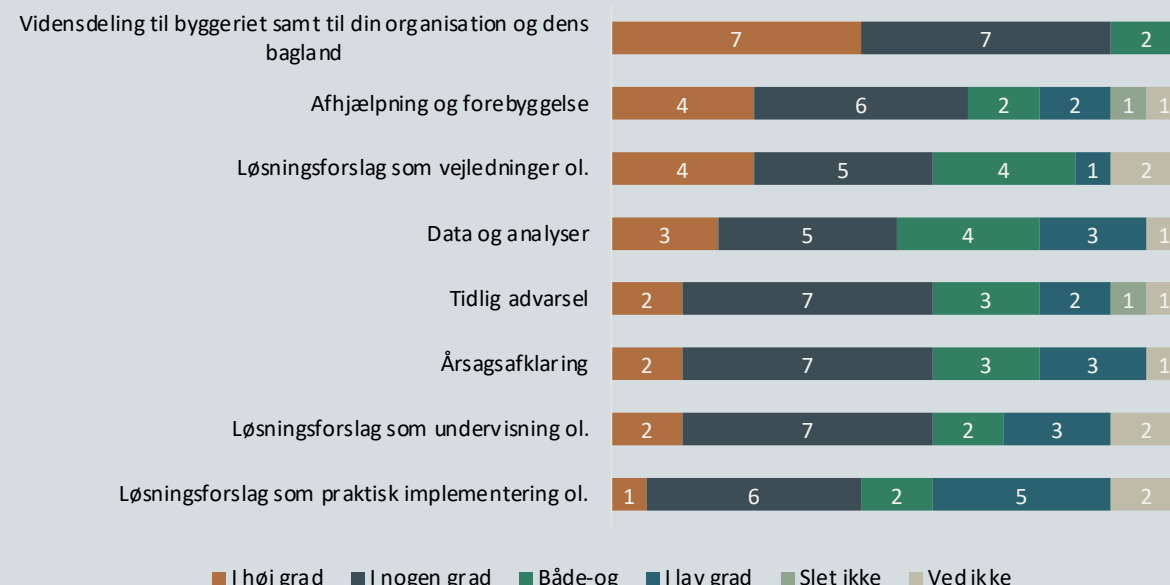
Bidrag til Stående Byggepanel

Medlemmerne af Stående Byggepanel bidrager især med vidensdeling til byggeriet

Adspurgte hvordan surveydeltagerne mener, at deres organisation bidrager til at løse centrale mål for Stående Byggepanel, anser de især vidensdeling som et centralt bidrag. Dernæst anser de afhjælpning, forebyggelse, vejledninger, data og analyser for at være deres næststørste bidrag til de andre panelmedlemmer. Omtrent halvdelen af deltagerne vurderer, at de i nogen grad bidrager med tidlig advarsel, årsagsafklaring, undervisning og praktisk implementering. Færrest mener, at de aktivt bidrager til løsningsforslag i form af praktisk implementering.

I de åbne besvarelser ser vi, at deltagerne især bidrager med information og forskningsbaseret viden på produkter, materialer og viden om national og europæisk byggelovgivning. Hertil præciserer en enkelt deltager, at de bidrager med tidlig advarsel direkte fra brugerne i byggeriet.

I hvor høj grad bidrager din organisation med vidensdeling til at opfylde følgende centrale mål for Stående Byggepanel?

Bidrager din organisation med viden til at opfylde andre centrale mål for Stående Byggepanel?

”Forskningsbaseret viden, som vil kunne bidrage til at opfylde data og analyser, årsagsafklaring, og løsningsforslag.”

”Information om nye produkter, materialer og løsninger på det danske marked. Information og vidensdeling om dansk og europæisk byggelovgivning.”

”Tidlig advarsel fra brugere.”

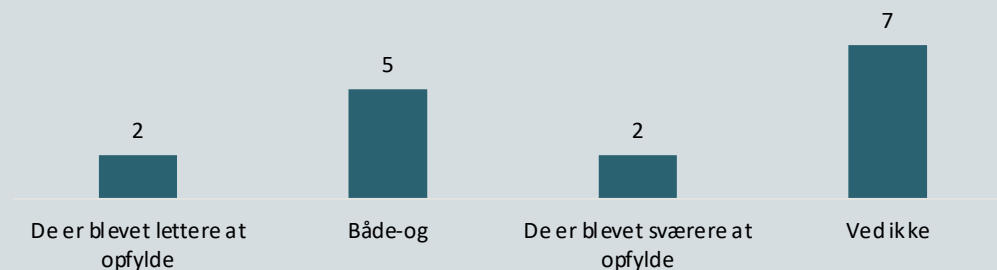
Intern vidensdeling, dialog og effektiv beslutningstagen udfordres af panelets størrelse

Det er usikkert, hvorvidt det er blevet lettere eller sværere at opfylde Stående Byggepanels formål siden panelet oprindeligt blev etableret: Syv surveydeltagere har svaret "ved ikke", og fem har svaret "både-og". To mener, at det er blevet lettere, og to mener, at det er blevet sværere.

I de åbne besvarelser siger flere medlemmer, at Stående Byggepanel er tungt, komplekst og for stort, hvilket besværliggør beslutningstagen i panelet. Herudover har panelets nuværende størrelse en negativ effekt på muligheden for dialog.

Dem, der mener, at det er blevet lettere at opfylde panelets formål, anser fællesskabet i panelet for at være særligt givtigt. Der er kommet mere fokus på fejl og mangler i det byggede miljø, og møderne i panelet øger den fælles forståelsesramme på tværs af organisationer. De anser Stående Byggepanel som et passende og vigtigt forum til at drøfte udfordringer i byggeriet.

Er Stående Byggepanels formål med at skabe vidensdeling, forebygge og afhjælpe væsentlige problemer og øge byggeriets troværdighed blevet sværere eller lettere at opfylde siden etableringen i 2016?

Det har gjort det sværere...

"Beslutningskompetencerne er ikke nødvendigvis repræsenteret ved møderne, endvidere er der en meget stor bredde i de deltagende organisationer."

"Vi er efter min vurdering alt for mange deltagere. Der er ikke plads til dialog og bekymringer."

"Panelet er blevet væsentligt større, det gør at det er flere særinteresser og dermed sværere at stå skarpt."

Det har gjort det lettere...

"At vi mødes, taler sammen og videndeler. Øger forståelsen af hinandens ståsted og bevæggrunde."

"Vidensdeling og anerkendelse."

"Der er kommet mere fokus på fejl og mangler. Derfor er det lettere at gøre opmærksom på dette."

Hvorfor er panelets størrelse problematisk?

De interviewede medlemmer ser flere fordele ved deres medlemskab. De vigtigste elementer er: Muligheden for vidensdeling, forebyggelse og afhjælpning af væsentlige problemer.

Andre centrale fordele er muligheden for at tackle bestemte problemer, drøfte specifikke tendenser i byggeriet, og udveksle nyttig viden på tværs af medlemsorganisationerne.

Ifølge de interviewede medlemmer er vidensdelingen dog blevet udfordret af panelets nuværende størrelse. De fortæller, at medlemsorganisationer er mindre villige til at dele problematikker eller relevante oplysninger, fordi de er bekymrede over at størrelsen har en negativ effekt på fortrolighedsniveauet. Enkelte medlemmer kom med konkrete eksempler på, hvordan viden fra interne diskussioner i panelet er endt hos materialeproducenter eller forsikringsselskaber, som har udviklet sig til uheldige sager.

”Vi har brugt Stående Byggepanel i forbindelse med konkrete bekymringer. Her har det været godt, at kunne finde og tale med alliancepartnere, så vi har kunne samarbejde om at formulere anbefalinger og etablere en handleplan.”

”Vores udbytte er todelt. Vi synes det er værdifuldt både at høre om hvad andre oplever, ”early warning” samt at have muligheden for selv, at bringe problemer og bekymringer frem til resten af panelet.”

”Stående Byggepanel er et godt forum, hvor vi mødes med mange af de vigtigste aktører indenfor for det byggede miljø. Der er gode samarbejdspotentialer, og samarbejder med andre organisationer på andre måder, end normalt vi ville gøre i andre fora. Jeg synes det kunne være interessant at bruge panelet som en slags ”ekspertpanel”, til en konkret udfordring. Så kunne man diskutere erfaringerne internt”

Stående Byggepanel fremadrettet

Panelets medlemssammensætning fremadrettet

14 surveydeltagere mener, at medlemskab i panelet bør være for byggeriets generelle interesseorganisationer. 13 deltagere mener også, at universiteter og andre vidensinstitutioner bør være velkomne.

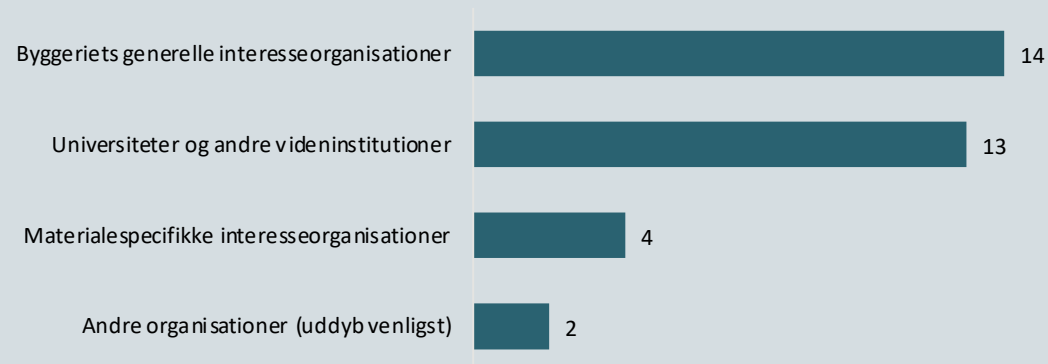
I kontrast er der fire surveydeltagere, der mener, at materialespecifikke interesseorganisationer bør være en del af panelet fremover.

To deltagere mener, at panelet også bør være åbent for andre organisationer. Eksempler inkluderer prøvningslaboratorier, godkendelsesorganer, fonde, Grundejernes Investeringsfond, "RD" og Byggeskadefonden.

Overordnet set mener deltagerne også, at der er behov for en ændring af kompetencesammensætningen.

Tidligere så vi, at surveydeltagerne primært betragter sig selv som beslutningstagere frem for tekniske eksperter. Figuren til højre viser, at mange deltagere ønsker at få flere byggetekniske, materialetekniske og andre tekniske kompetencer ind i panelet. Omtrent halvdelen af deltagerne mener desuden, at panelet ville have gavn af bæredygtige og formidlingsmæssige kompetencer. Fem deltagere mener også, at der er et behov for juridiske kompetencer.

Hvilken type organisationer mener du fremadrettet bør deltage i Stående Byggepanel? (Bemærk venligst at du kan vælge flere svarmuligheder)

Hvilke kompetencer og forudsætninger mener du / din organisation, at der er behov for, for at kunne opfylde Stående Byggepanels målsætninger?

Tilstedeværelsen af materialespecifikke producenter og leverandører kan have negativ effekt

Ifølge de fire interviewpersoner bør panelet i store træk bestå af organisationer, der strækker sig over hele byggesektoren. Overordnet set er medlemssammensætningen god, men der ligger et forbedringspotentiale i at ændre hvilke organisationer, der inviteres fremover.

To fremhæver nytteværdien i at lejlighedsvis inkludere myndigheder (såsom Trafikstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen), da de kan byde på værdifuld indsigt i andre områder i byggeriet. De mener også, at universiteter og andre vidensinstitutioner bør være faste medlemmer.

Interviewpersonerne pointerer, at visse organisationer ikke burde være en del af panelet fremover. Her er især tale om materialespecifikke interesse- og brancheorganisationer (med undtagelse af materialespecifikke vidensinstitutioner).

Begrundelsen lyder, at disse organisationer – især producenter og leverandører – hovedsageligt suger viden til sig med henblik på at forbedre deres produkter, uden at bidrage med ny viden til panelet. Derfor mener interviewpersonerne, at de i udpræget grad er drevet af kommercielle interesser, snarere end af et ønske om at forbedre byggeriet generelt. De kunne dog med fordel inviteres lejlighedsvis, hvis panelet samlet vurderer, at deres deltagelse er relevant for en konkret sag.

”Især organisationer, der går på tværs af byggesektoren, bør være medlem af panelet. Universiteter giver også fin mening at have med, og det vil også være en god idé at få myndighederne med. Mht. materialespecifikke interesseorganisationer, så mener jeg kun at vidensproducenterne bør inviteres. Materialeproducenter og interesseorganisationer bør ikke deltage, da de har for højt fokus på deres egne kommercielle interesser.”

”De organisationer, der bør være medlem af Stående Byggepanel, er i høj grad de, som har fokus på syn, skøn og sikring – altså dem som laver det faktiske arbejde. Myndighederne kan inviteres, hvis alarmklokkerne ringer, men de bør nok ikke være faste medlemmer.”

”Sikkerhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen kan med fordel inviteres fremadrettet. Vi har tidligere haft myndigheder med i panelet, og jeg tror at det ville give god mening, at inkludere dem fremadrettet. De behøver ikke at være en fast del af panelet, men de kan måske bruge Stående Byggepanel som et vejledende forum. De materialespecifikke forskningsinstitutioner er også velkomne, men leverandørerne skal man overveje kun at invitere, når det giver mening.”

”Man bør være påpasselig med at invitere materialespecifikke interesseorganisationer.”

Mere fokus fremadrettet på intern vidensdeling

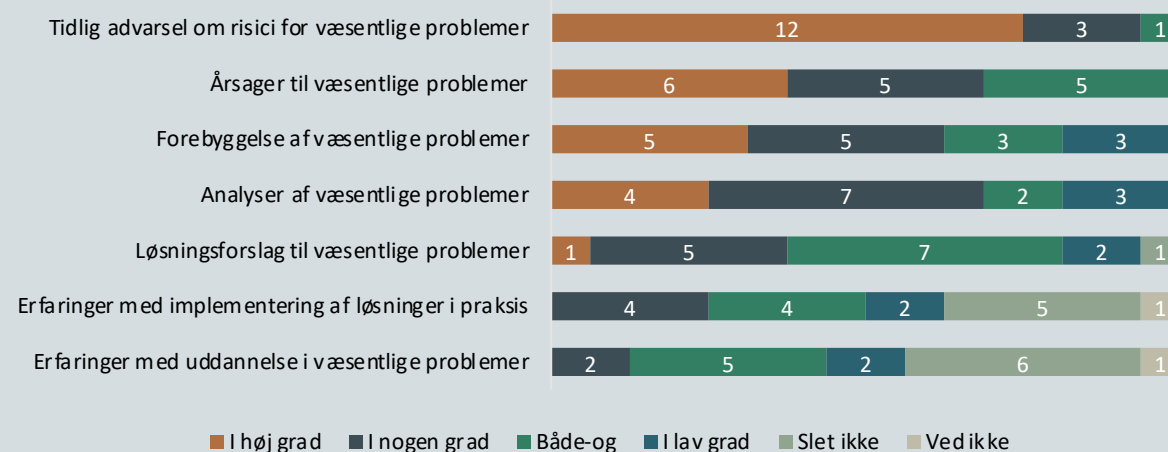
Et tydeligt flertal af surveydeltagerne mener, at der fremadrettet i høj grad bør være fokus på tidlig advarsel om risici for væsentlige problemer i byggeriet.

To tredjedele mener, at der bør fokuseres på årsagsforståelse, analyse og forebyggelse af væsentlige problemer i høj eller nogen grad.

Et fåtal af deltagerne mener, at fokus bør ligge på konkrete løsningsforslag til problemer, implementering af løsninger i praksis, og erfaringer med uddannelse i væsentlige problemer.

Besvarelserne peger på, at surveydeltagerne overordnet set mener, at panelet fremadrettet bør fokusere på at dele viden og analyser om problematikker i byggeriet. Der skal til gengæld være mindre fokus på at bringe løsningsforslag, implementeringsforslag, og uddannelsesmuligheder.

I hvor høj grad bør Stående Byggepanel fremadrettet have fokus på følgende målsætninger?

Panelets arbejdsgrundlag bør skærpes og fokuseres på "early warning"

Interviewpersonerne ser et behov for at ændre skærpe panelets formål og arbejdsgrundlag. De fortæller, at der med tiden er opstået et stigende fokus på at kommunikere indsigter fra panelet til eksterne interessenter, hvilket trækker fokus væk fra panelets oprindelige og vigtigste formål.

Interviewpersonerne fortæller, at denne kommunikationspraksis er skadelig for fortroligheden i panelet, da det skaber frygt for, at hvad der burde have været fortrolige problematikker bliver kommunikeret uforbeholdent til offentligheden. Et medlem fortalte, at hver gang der skal gives kommentarer til referater og andet kommunikationsmateriale, må de smide alt, hvad de har i hænderne, for at sikre, at der ikke kommunikeres noget uhensigtsmæssigt ud til offentligheden.

Overordnet ønsker interviewpersonerne at skærpe og konkretisere arbejdsgrundlaget så meget som muligt. I deres vurdering vil dette gøre det nemmere for eksisterende medlemmer at vurdere, om de bidrager til panelet, samt at skabe et vurderingsgrundlag for, hvem der bør være en del af panelet fremadrettet.

Derudover fremhæver de interviewede medlemmer, at Stående Byggepanel fremadrettet bør have et udpræget fokus på "early warning", i stedet for andre emner, der typisk er bredt anerkendte i forvejen.

"Der er for meget fokus på kommunikation, men kommunikationen foregår allerede via andre kanaler. Det må være op til medlemmerne hver især, at kommunikere opråb om akutte aktuelle risici, når de opstår, og eventuelt kordinere en fælles udtalelse, som vi kan dele. Der er også behov for at skærpe fokuset for panelet. Der skal fokuseres mere på "early warning" og driften bør være mere beskeden, end den er nu."

"Lige nu er panelet for stort og detaljeret. Der er behov for at finde ud af hvad medlemmerne rent faktisk har brug for. Det er det denne undersøgelse gerne skulle afklare. Og derefter bør formålet med panelet skærpes. Formidlingsfokusset i Stående Byggepanel begrænser fortroligheden og formålet om "early warning"."

"Formålet med Stående Byggepanel, som det er skrevet nu, er for åbent. Man burde kunne gøre formålet endnu mere skarpt og konkret, så medlemmerne kan vurdere om de har noget at bidrage med. Fortroligheden bør også skærpes fremadrettet, så medlemmerne er enige om hvordan fortroligheden sikres og opretholdes."

"Der er en tendens til at mange brede emner bringes op i Stående Byggepanel, som ikke har noget med "early warning" at gøre. Fokuset bør skærpes fremover, så medlemmerne ikke oplever at der bringes en masse emner på dagsordenen kun med formålet om at holde panelet i live."

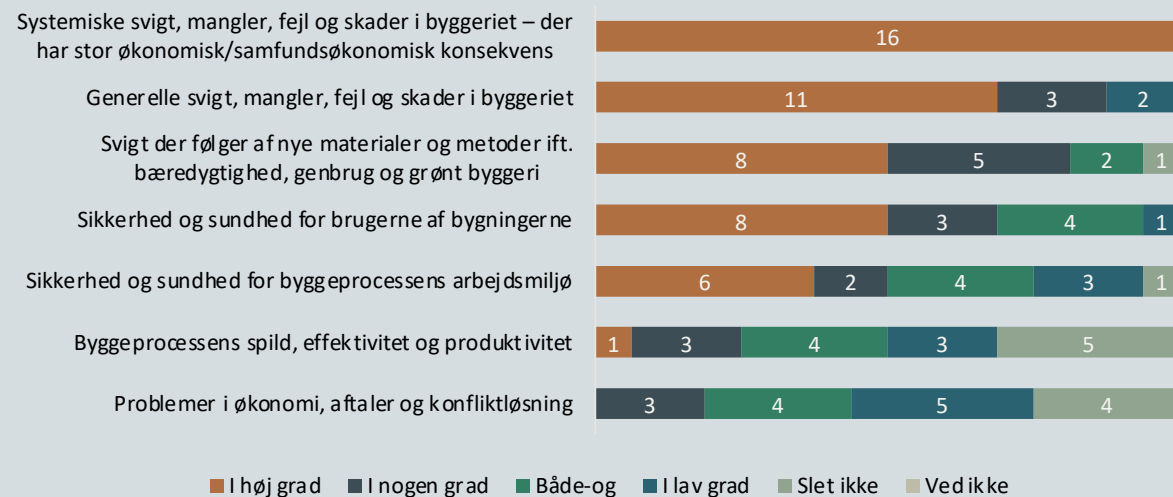
Ønske om udpræget fokus på systemiske svigt

Alle surveydeltagerne mener, at den vigtigste problemtype at adressere i Stående Byggepanel er systemiske svigt, mangler, fejl og skader i byggeriet.

Næstvigtigst er fokus på generelle svigt, fejl og mangler, der følger af nye materialer og metoder, samt sikkerhed og sundhed for byggeprocessens arbejdsmiljø og brugerne af et byggeri.

Færrest af medlemmerne vurderer, at Stående Byggepanel bør have fokus på byggeprocessens spild, effektivitet, produktivitet, samt problemer i økonomi, aftaler og konfliktløsning.

Hvilke problemtyper bør Stående Byggepanel have fokus på for at kunne udvælge de væsentligste problemer i det byggede miljø?

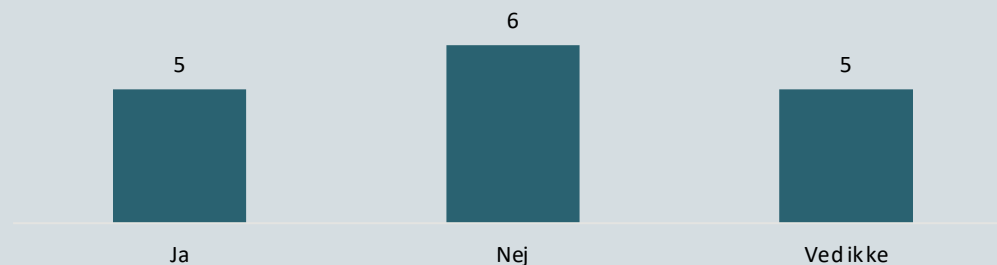

Formålet med Stående Byggepanel bør forenkles og præciseres

Til spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for at ændre Stående Byggepanels formål og arbejdsgrundlag, svarer et lille flertal på seks personer nej. Fem svarer ja, og fem er i tvivl.

Blandt medlemmerne, der mener, at der er behov for en ændring af panelets arbejdsgrundlag, fremhæves et behov for forenkling og præcisering af arbejdsgrundlaget: Det bør fremover især fokusere på "early warnings" om de mest væsentlige problemer i byggeriet.

Mener du, at der er et behov for en ændring af Stående Byggepanels formål og arbejdsgrundlag?

"Stående Byggepanel skal ikke være et sted for generel videndeling om byggeskader. Det bør være et forum for de væsentligste problemstillinger."

"Der bør være et system for, hvem der kan være medlemmer. Og her bør afgrænsningen sikre, at det er medlemmer, der har viden om og kan bidrage til "early warning".

"Mere fokus på relevante aktører, strammere fortrolighed, specielt om emner der ikke er analyseret og konkluderet på."

"Simplere, og mere smidigt - et mere ensidigt fokus på det oprindelige formål."

"Der er behov for en forenkling af formål og arbejdsgrundlag. Herunder i særdeleshed at formidlingen fra panelet minimeres."

Efterspørgsel på mere systematisk tilgang til at identificere væsentlige problemer

Ifølge seks surveydeltagere er der behov for en mere systematisk tilgang til at identificere væsentlige problemer i byggeriet. Seks vurderer, at det nuværende omfang er passende.

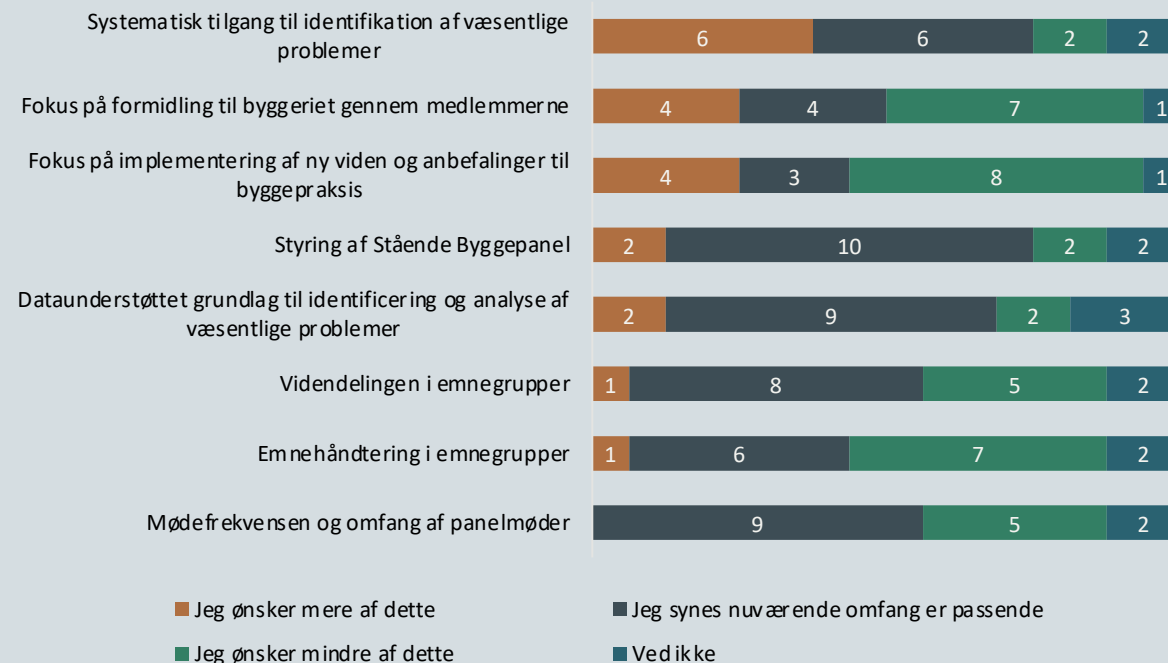
Et flertal vurderer, at den nuværende styring af Stående Byggepanel, mødefrekvens, vidensdeling i emnegrupper og dataunderstøttet problemløsning foregår i en passende mængde.

Syv-otte deltagere ønsker:

- Mindre formidling fra panelmedlemmerne ud til byggeriet
- Mindre fokus på nye anbefalinger og implementering af dem
- Mindre emnehåndtering i emnegrupper

En systematisk tilgang til identifikation af væsentlige problemer er altså det emne, som flest deltagere ønsker et større fokus på. De resterende aktiviteter får enten en passende mængde fokus eller for meget fokus.

I hvilken grad er der behov for at ændre Stående Byggepanel gennem en eller flere af de følgende aktiviteter?

En transformation er nødvendig, men Stående Byggepanel bør bestå

Syv medlemmer af Stående Byggepanel ser en fordel i at ændre Stående Byggepanel til et "hvilende panel, der aktiveres, når der viser sig konkrete væsentlige problemer". Otte medlemmer mener derimod ikke, at det vil være en fordel at ændre Stående Byggepanel på denne måde. Ét medlem er usikker på, hvorvidt det vil være en fordel eller ej.

Når medlemmerne spørges ind til, hvorvidt der er behov for helt at opløse Stående Byggepanel, svarer det klare flertal nej. Fire personer er usikre på behovet for at opløse panelet. To mener, at der ikke længere eksisterer et behov for et Stående Byggepanel.

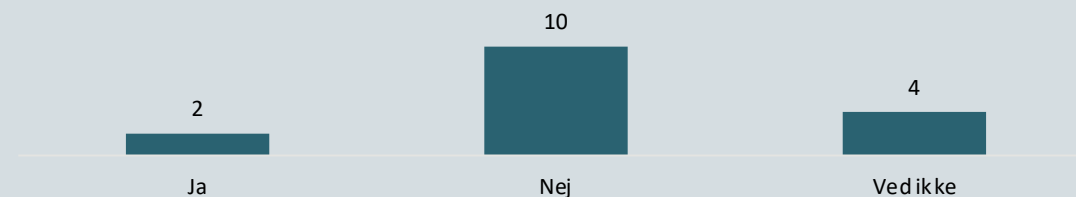
Medlemmerne vurderer, at skulle panelet blive opløst ville en vigtig kanal til vidensdeling vil gå tabt. Derved øger man risikoen for, at der kan udvikle sig en ny MgO-sag, som ikke bliver opdaget og italesat i tide.

Enkelte svarer, at der ikke vil være bemærkelsesværdige konsekvenser ved at opløse Stående Byggepanel, da der også eksisterer andre fora, som opfylder samme funktioner og formål.

Er der behov for at gøre Stående Byggepanel til et "hvilende panel", der aktiveres når, der viser sig konkrete væsentlige problemer?

Er der behov for at opløse Stående Byggepanel helt?

Hvad ville være konsekvensen af at opløse Stående Byggepanel?

"Ikke store konsekvenser, da der ikke er epokegørende resultater af virket. Stort set alle emner, var kendte i forvejen. Formidlingen af viden om fejl og skader sker fra de deltagende organisationer."

"Vi kunne risikere, at komme for sent, eller at misse den næste "MgO" sag, omvendt er panelet ikke en garanti for at det kan fanges i tide, men det tilstræbes."

"Man ville miste et meget vigtigt forum for videndeling og tidlig varsling som samtidigt har mulighed for at drøfte relevante emner i et fortroligt rum"

Administrationen af Stående Byggepanel bør sænkes fremadrettet

Blandt de interviewede medlemmer, er der enighed om, at panelet er et relevant organ til at identificere væsentlige fejl og svigt i det byggede miljø. Dog fremhæver de interviewede medlemmer samtidig, at der er behov for ændringer i hvordan panelet arbejder med problemidentifikation, samt i panelets aktivitetsniveau.

Panelet er blevet for administrativt tungt og indgribende i emne- og problemidentifikation. I stedet ønsker interviewpersonerne, at problemidentifikation varetages af medlemmer, der opdager problemer i deres daglige arbejde. På denne måde sikrer panelet at de identificerede problemer er praksisnære, og klart relevante for dele af medlemsgruppen.

Ligeledes ønsker tre af de interviewede medlemmer, at Stående Byggepanel omdannes til et hvilende panel, som aktiveres når væsentlige svigt identificeres. Dette kunne foregå ved at nedsætte en gruppe, som kan vurdere, om indmeldte problematikker fra andre medlemmer er betydelige nok til at aktivere det samlede panel. Sådant en ændring ville reducere både mødefrekvensen og administrative omkostninger, og samtidig øge fokuset på "early warning". Herefter kan panelet indsætte en eventuel arbejdsgruppe eller uddelegere eventuelle ansvarsområder blandt panelmedlemmerne, som beslutter hvilke tiltag, der er nødvendige. Én interviewdeltager ser dog fortsat behov for, at panelet forbliver et stående panel – dog gerne med en mindre mødefrekvensen.

"Stående Byggepanel skal ikke selv finde på emner eller problemer, men i stedet være til rådighed, når problemer identificeres blandt medlemmerne. Jeg synes at panelet er relevant, men det skal aktiveres på baggrund af noget som medlemmerne ser i deres hverdag."

"Det bør ikke være sekretariatets rolle at formulere/finde på problemer. Det er medlemmerne i panelets rolle, for det er dem, der fornemmer, når noget er galt. Efter at problemer bliver fremhævet, bør vi lave en plan og uddelegere ansvarsområder, løsninger og formidling blandt medlemmerne."

"Jeg er enig i, at Stående Byggepanel burde omdannes til et hvilende panel. Der er nogen, der skal forpligte sig til at følge byggesektoren, som har hånden på kogepladen. Der er behov for konkrete vedtægter og forpligtigende tilkendegivelser, så man kan regne med at det bliver meldt ud, når medlemmerne opdager noget."

"Det giver jo ikke mening at mødes medmindre, at der er noget at mødes om. Jeg opfatter at panelet bør være et "stående" panel fremfor et hvilende panel, men man kan altid vurdere mødefrekvensen, og man kan vurdere hvor ofte sekretariatet og formandskabet mødes."

"Vi er i høj grad fortalere for, at gøre Stående Byggepanel til et hvilende panel. Vi mener at det bør være op til medlemmerne, at identificere problemer, som derefter kan fremhæves for en gruppe, der herefter tager stilling til, om der er behov for at aktivere panelet eller ej. Gruppen skal selvfølgelig være bredt sammensat, men det burde i høj grad være muligt".

We are ready for the future. Are you?

MAKE THE BEST DECISION, EVERY TIME

Copenhagen

+45 4268 3866

Overgaden Oven Vandet 58A
1415 Copenhagen
Denmark

Stockholm

+46 73 985 35 75

Götgatan 22A
118 46 Stockholm
Sweden

Amsterdam

+31 20 8006 053

Geldersekade 101-4
1011 EM Amsterdam
The Netherlands

info@amsterdamdatacollective.com

AMSTERDAM
DATA
COLLECTIVE

where it all adds up.

Bilag

Medlemmerne af Stående Byggepanel har fortrinsvist ledelsesansvar

Undersøgelsen er baseret på et spørgeskema udsendt i foråret 2023 til 19 medlemsrepræsentanter fra medlemsorganisationer af Stående Byggepanel, hvilket har resulteret i 16 besvarelser. Disse 16 panelmedlemmer, som deltog i spørgeskemaet, omtales i analysen som "surveydeltagerne" eller "deltagerne".

I forlængelse af spørgeskemaet har vi gennemført fire dybdegående interviews med medlemsrepræsentanter. Interviewene har taget udgangspunkt i respondenterne besvarelser, på spørgeundersøgelsen, og har haft til formål at få en uddybelse og nuancering af deres synspunkter. Disse omtales som "interviewpersoner".

Ud af 16 deltagere har 13 ledelsesansvar, fire er byggefaglige eksperter, én har kommunikationsansvar, og ingen har juridisk ansvar i deres organisation. Eftersom medlemmerne har haft mulighed for at vælge flere svarmuligheder, kan der være overlap mellem ansvarsområderne.

Deltagende medlemsorganisationer i Stående Byggepanel:

- ✕ AAU Build
- ✕ BYG-ERFA
- ✕ Byggeskadefonden
- ✕ Bygherreforeningen
- ✕ Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut
- ✕ DI Byggeri
- ✕ Danske Ark
- ✕ Danske Byggecentre
- ✕ DTU Construct
- ✕ ETA-Danmark
- ✕ Foreningen af Rådgivende Ingeniører
- ✕ Forsikring & Pension
- ✕ Grundejernes Investeringsfond
- ✕ Konstruktørforeningen
- ✕ Molio – byggeriets videncentre
- ✕ Parcelhusejernes Landsforening
- ✕ Teknologisk Institut
- ✕ Træinformation
- ✕ Videncentret Bolius

"Hvilken rolle har du i din organisation? (Bemærk venligst, at du kan vælge flere svarmuligheder)"

